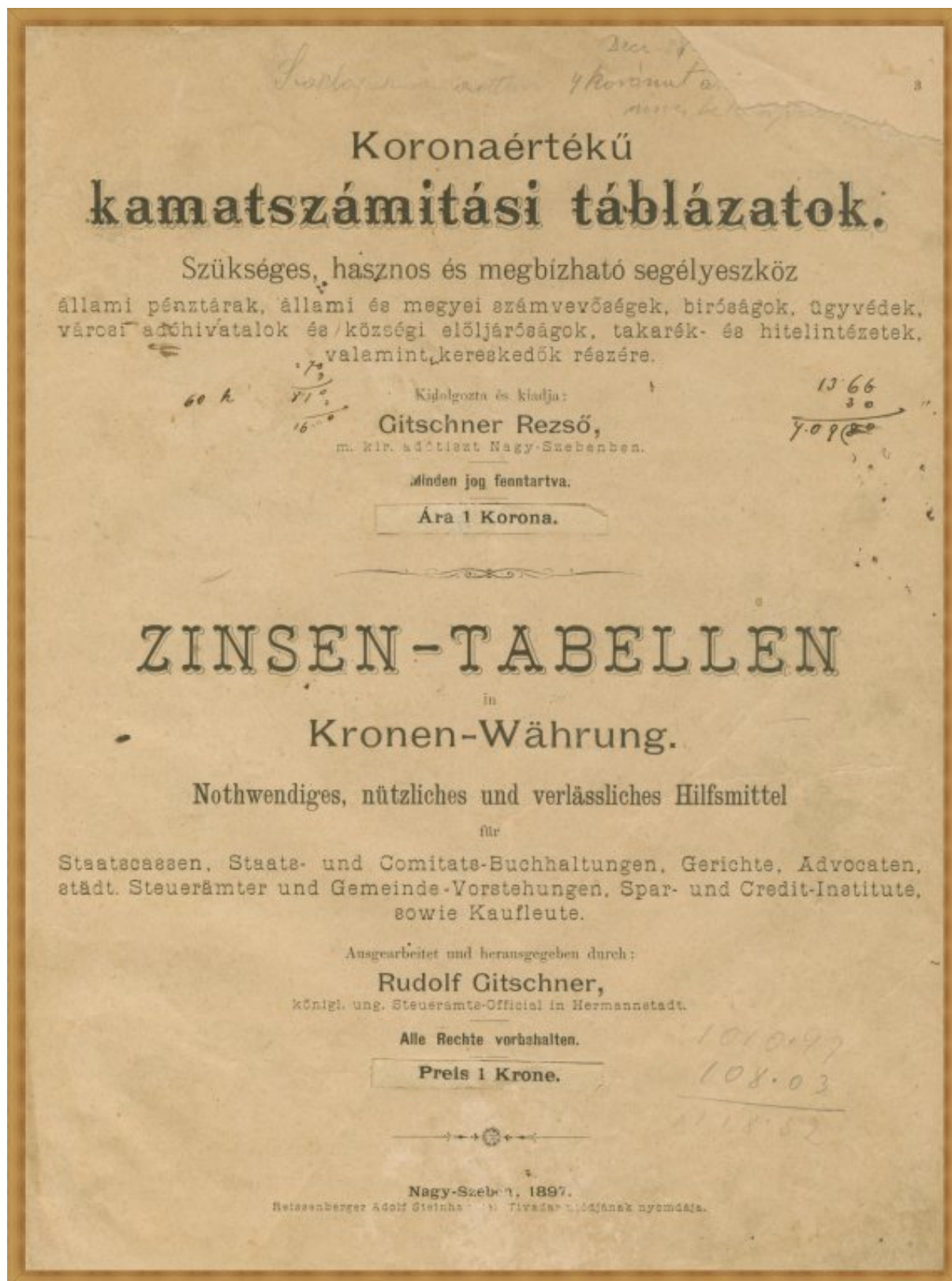

Ma már egy gombnyomás a kamatszámítás de nem volt ez mindig így!

Ma már egy gombnyomás a kamatszámítás

... de nem volt ez mindig így!

működésem alatt azt tapasztaltam, hogy a kamatok kiszámítása, különösen azon tisztviselőnél, a kinek munkája nagyobb részben ebből áll, tömérdek idő és munkavesztéssel van egybekötve és még, ha ezen kiszámításokat a legnagyobb gonddal teljesíti is, egy számjegy elvétése vagy bármely legkisebb hiba becsúsztatása következtében vagy anyagilag károsodik a tisztviselő, vagy legalább nehézményekre ad okot, melyek elintéze újabb és újabb munkát és időt vesz igénybe.”

1897 évben írta e sorokat Gitschner Rezső – m.kir.adótiszt Nagy-Szebenben az általa összeállított

Koronaértékű kamatszámítási táblázatok.

című kiadvány előszavában.

A címben már megtaláljuk a célközönséget, hiszen a mű:

„Szükséges, hasznos és megbízható segélyeszköz

állami pénztárak, állami és megyei számvevőségek, bíróságok, ügy védek, városi adóhivatalok és községi elöljáróságok, takaré- és hitelintézetek, valamint kereskedők részére”

A mű – az akkori nyelvhasználatnak megfelelően – a magyar mellett német nyelven is tartalmazott mindent. A kettős nyelvhasználatról történelem órán tanultakat szemléleti ez a kiadvány is – minden szöveg magyarul és németül szerepel benne.

Rövid útmutatás

a kamattáblázatok használatára feladat megfejtése mellett.

1. Keresendő a $3\frac{1}{2}\%$ -os kamatok összege 760 korona után 1 év, 5 hónap és 13 napra.

A vonatkozó kamattáblázatból könnyen és gyorsan megállapítjuk, hogy

700 korona után	1 évre	24 korona	50 fillér
	5 hónapra	10	" 21 "
	13 napra	—	" 88 "
60 " "	1 évre	2	" 10 "
	5 hónapra	—	" 87 "
	13 napra	—	" 08 "

tehát 760 korona után összesen 38 korona 64 fillér jár.

2. Keresendő a folyó évi III. és IV. negyedére esedékes, évnegyedenként 400 koronát tevő adóelőírás után járó kamattérítés összege, ha a befizetés június hó 18-án történik.

Kamattérítés jár az 1883. évi 44. t.-cz. értelmében a befizetés napjától azon évnegyed második havának 15-éig, melyre az előrefizetés történik, tehát jelen esetben 400 korona után június 18-ától augusztus 15-éig, 400 korona után pedig november 15-éig.

Az időkulcs szerint június 18-ától augusztus 15-éig 58 nap, vagyis 1 hó 28 nap, november 15-éig pedig 150 nap, vagy kereken 5 hónap van. — Most már a vonatkozó 5% -os kamattáblázat segélyével könnyen megállapítjuk, hogy

a III. negyedi előírás után 3 K. 23 f.

IV.

6 22

A mai irodai munkában amit csak lehet xls táblázatba rendezünk. Igyekszünk a tartalmat és a formát a lehető legjobban összhangba hozni. De anno ment ez excel nélkül is:

„Ezen füzet összeállításánál arra voltam tekintettel, hogy abban a leginkább szokásos kamatláb mindenikére nézve egy-egy táblázat, valamint netaláni szükség esetére $\frac{1}{4}$ és $\frac{1}{2}$ %-os kiegészítő-táblázat is foglaltassék és ezen táblázatokat alapos megfontolás után olyképp osztottam be, hogy minden kamatlábra nézve a vonatkozó táblázat csak két oldalra terjedjen, miáltal minden időfecsérléssel járó lapozgatás és keresés nélkül a legkönnyebb és a kipróbált leggyorsabb módon a vonatkozó rovatok egyszerű leolvasására, esetleg összeadása által azonnal megkapjuk a kellő kamatmennységet bármely pénzösszegre nézve, évekre, hónapokra és napokra számítva.”

A kiadvány ára 1 Korona volt. Nehéz megítélni most, hogy ez a segédeszköz olcsó vagy drága volt-e. A szerző azonban ebben segít a mai kor emberének ebben a kérdésben is:

„Célom az volt, hogy ez által tisztviselő-társaim munkáján könnyítsek és azok kényelmesen, könnyűséggel és mégis biztosan dolgozhassanak. Ha ezen célt elérnem sikerül, munkám jutalmát tisztelt társaim elismerésében fogom találni, - az anyagi előnyökről, tekintettel művem olcsóságára, már előzőleg lemondottam.”

Manapság bizony elég ritka az ilyen anyagi természetű hitvallás ...

$$3^1 \frac{0}{2} \frac{0}{0}$$

		200	300	400	500	600	700	800	900	1000	2000	3000	4000	5000	10000	
Idő Zeit		k o r o n a u t á n e s i k K r o n e n g e b e n														
		K. f. K. H.	K. f. K. H.	K. f. K. H.	K. f. K. H.	K. f. K. H.	K. f. K. H.	K. f. K. H.	K. f. K. H.	K. f. K. H.	K. f. K. H.	K. f. K. H.	K. f. K. H.	K. f. K. H.	K. f. K. H.	K. f. K. H.
		1 év — 1 Jahr 7 10 50 14 17 50 21 24 50 28 31 50 35 70 105 140 175 350														
Hónap — Monate	11	6 42	9 62	12 83	16 04	19 25	22 46	25 67	28 87	32 08	64 17	96 25	128 33	160 42	320 83	
	10	5 83	8 75	11 67	14 58	17 50	20 42	23 33	26 25	29 17	58 33	87 50	116 67	145 84	291 67	
	9	5 25	7 87	10 50	13 12	15 75	18 37	21	23 62	26 25	52 50	78 75	105	131 25	262 50	
	8	4 67	7	9 33	11 67	14	16 33	18 67	21	23 33	46 67	70	93 33	116 67	233 33	
	7	4 08	6 12	8 17	10 21	12 25	14 29	16 33	18 37	20 42	40 83	61 25	81 67	102 08	204 17	
	6	3 50	5 25	7	8 75	10 50	12 25	14	15 75	17 50	35	52 50	70	87 50	175	
	5	2 92	4 37	5 83	7 29	8 75	10 21	11 67	13 12	14 58	29 17	43 75	58 33	72 92	145 83	
	4	2 33	3 50	4 67	5 83	7	8 17	9 33	10 50	11 67	23 33	35	46 67	58 33	116 67	
	3	1 75	2 62	3 50	4 37	5 25	6 12	7	7 87	8 75	17 50	26 25	35	43 75	87 50	
	2	1 17	1 75	2 33	2 92	3 50	4 08	4 67	5 25	5 83	11 67	17 50	23 33	29 17	58 33	
	1	58	87	1 17	1 46	1 75	2 04	2 33	2 62	2 92	5 83	8 75	11 67	14 58	29 17	
Nap — Tage	29	56	85	1 13	1 41	1 69	1 97	2 26	2 54	2 82	5 64	8 46	11 28	14 10	28 19	
	28	54	82	1 09	1 36	1 63	1 91	2 18	2 45	2 72	5 44	8 17	10 89	13 61	27 22	
	27	52	79	1 05	1 31	1 57	1 84	2 10	2 36	2 62	5 25	7 87	10 50	13 12	26 25	
	26	51	76	1 01	1 26	1 52	1 77	2 02	2 27	2 53	5 06	7 58	10 11	12 64	25 28	
	25	49	73	97	1 22	1 46	1 70	1 94	2 19	2 43	4 86	7 29	9 72	12 15	24 31	
	24	47	70	93	1 17	1 40	1 63	1 87	2 10	2 33	4 67	7	9 33	11 67	23 33	
	23	45	67	89	1 12	1 34	1 57	1 79	2 01	2 24	4 47	6 71	8 94	11 18	22 36	
	22	43	64	86	1 07	1 28	1 50	1 71	1 92	2 14	4 28	6 42	8 56	10 69	21 39	
	21	41	61	82	1 02	1 22	1 43	1 63	1 84	2 04	4 08	6 12	8 17	10 21	20 42	
	20	39	58	78	97	1 17	1 36	1 56	1 75	1 94	3 89	5 83	7 78	9 72	19 44	
	19	37	55	74	92	1 11	1 29	1 48	1 66	1 85	3 69	5 54	7 39	9 24	18 47	
	18	35	52	70	87	1 05	1 22	1 40	1 57	1 75	3 50	5 25	7	8 75	17 50	
	17	33	50	66	83	99	1 16	1 32	1 49	1 65	3 31	4 96	6 61	8 26	16 53	
	16	31	47	62	78	93	1 09	1 24	1 40	1 56	3 11	4 67	6 22	7 78	15 50	
	15	29	44	58	73	87	1 02	1 17	1 31	1 46	2 92	4 37	5 83	7 29	14 58	
	14	27	41	54	68	82	95	1 09	1 22	1 36	2 72	4 08	5 44	6 81	13 61	
	13	25	38	51	63	76	88	1 01	1 14	1 26	2 53	3 79	5 06	6 32	12 64	
	12	23	35	47	58	70	82	93	1 05	1 17	2 33	3 50	4 67	5 83	11 66	
	11	21	32	43	53	64	75	86	96	1 07	2 14	3 21	4 28	5 35	10 69	
	10	19	29	39	49	58	68	78	87	97	1 94	2 92	3 89	4 86	9 72	
	9	17	26	35	44	52	61	70	79	87	1 75	2 62	3 50	4 37	8 75	
	8	16	23	31	39	47	54	62	70	78	1 56	2 33	3 11	3 89	7 78	
	7	14	20	27	34	41	48	54	61	68	1 36	2 04	2 72	3 40	6 81	
	6	12	17	23	29	35	41	47	52	58	1 17	1 75	2 33	2 92	5 83	
	5	10	15	19	24	29	34	39	44	49	97	1 46	1 94	2 43	4 86	
	4	08	12	16	19	23	27	31	35	39	78	1 17	1 56	1 94	3 89	
	3	06	09	12	15	17	20	23	26	29	58	87	1 17	1 46	2 92	
	2	04	06	08	10	12	14	16	17	19	39	58	78	97	1 94	
	1	02	03	04	05	06	07	08	09	10	19	29	39	49	97	

Táblázat

az állami pénztárak által fizetékép elfogadható arany-pénzek fizető értékének átszámítására koronaértékre, az aranypénzeknek az 1892. évi 90402. számú rendelettel (P. közlöny 31. sz.) megállapított pénztári értéke szerint.

Tabelle

des Werthes in Kronen-Währung, zu welchem die bei uns am häufigsten vorkommenden Goldmünzen durch die Staatssassen im Sinne des Minist.-Erlasses Nr. 90402 vom Jahre 1892 an Zahlungsstatt angenommen werden.

Magy. vagy osztr. arany- forint	Korona- érték		Frank- arany- érték		Márka- arany- érték		Korona- érték		Magy. vagy osztr. veretű aranyok									
	Werth		Werth		Werth		Werth		Oesterr.-ung. Ducaten									
	in Kronen		in Kronen		in Kronen		in Kronen		drb.	korona- érték		drb.	korona- érték		drb.	korona- érték		drb.
	K.	fl.	K.	fl.	K.	fl.	K.	fl.		Werth in Kronen	St.		Werth in Kronen	St.		Werth in Kronen	St.	
Oestr.- ung. Gold- gulden	K.	fl.	Gold	K.	fl.	Gold	K.	fl.		K.	fl.		K.	fl.		K.	fl.	
4	9	52	5	4	70	5	5	88	1	11	29	39	440	31	77	860	33	
8	19	04	10	9	52	10	11	76	2	22	58	40	451	60	78	880	62	
12	28	50	15	14	28	15	17	64	3	33	87	41	462	89	79	891	91	
16	38	08	20	19	04	20	23	52	4	45	16	42	474	18	80	903	20	
20	47	60	25	23	80	25	29	40	5	56	45	43	485	47	81	914	49	
24	57	12	30	28	56	30	35	28	6	67	74	44	496	76	82	925	78	
28	66	64	35	33	32	35	41	16	7	79	03	45	508	05	83	937	07	
32	76	16	40	38	08	40	47	04	8	90	32	46	519	34	84	948	36	
36	85	68	45	42	84	45	52	92	9	101	61	47	530	63	85	959	65	
40	95	20	50	47	60	50	58	80	10	112	90	48	541	92	86	970	94	
44	104	72	55	52	36	55	64	68	11	124	19	49	553	21	87	982	23	
48	114	24	60	57	12	60	70	56	12	135	48	50	564	50	88	993	52	
52	123	76	65	61	88	65	76	44	13	146	77	51	575	79	89	1.004	81	
56	133	28	70	66	64	70	82	32	14	158	06	52	587	08	90	1.016	10	
60	142	80	75	71	40	75	88	20	15	169	35	53	598	37	91	1.027	39	
64	152	32	80	76	16	80	94	08	16	180	64	54	609	66	92	1.038	68	
68	161	84	85	80	92	85	99	96	17	191	93	55	620	95	93	1.049	97	
72	171	36	90	85	68	90	105	84	18	203	22	56	632	24	94	1.061	26	
76	180	88	95	90	44	95	111	72	19	214	51	57	643	53	95	1.072	55	
80	190	40	100	95	20	100	117	60	20	225	80	58	654	82	96	1.083	84	
84	199	92	200	190	40	200	235	20	21	237	09	59	666	11	97	1.095	13	
88	209	44	300	285	60	300	352	80	22	248	38	60	677	40	98	1.106	42	
92	218	96	400	380	80	400	470	40	23	259	67	61	688	69	99	1.117	71	
96	228	48	500	476	—	500	588	—	24	270	96	62	699	98	100	1.129	—	
100	238	—	600	571	20	600	705	60	25	282	25	63	711	27	200	2.258	—	
200	476	—	700	666	40	700	823	20	26	293	54	64	722	56	300	3.387	—	
300	714	—	800	761	60	800	940	80	27	304	83	65	733	85	400	4.516	—	
400	952	—	900	856	80	900	1.058	40	28	316	12	66	745	14	500	5.645	—	
500	1.190	—	1.000	952	—	1.000	1.176	—	29	327	41	67	756	43	600	6.774	—	
600	1.428	—	2.000	1.904	—	2.000	2.352	—	30	338	70	68	767	72	700	7.903	—	
700	1.666	—	3.000	2.856	—	3.000	3.528	—	31	349	99	69	779	01	800	9.032	—	
800	1.904	—	4.000	3.808	—	4.000	4.704	—	32	361	28	70	790	30	900	10.161	—	
900	2.142	—	5.000	4.760	—	5.000	5.880	—	33	372	57	71	801	59	1.000	11.290	—	
1.000	2.380	—	6.000	5.712	—	6.000	7.056	—	34	383	86	72	812	88	2.000	22.580	—	
2.000	4.760	—	7.000	6.664	—	7.000	8.232	—	35	395	15	73	824	17	3.000	33.870	—	
3.000	7.140	—	8.000	7.616	—	8.000	9.408	—	36	406	44	74	835	46	4.000	45.160	—	
4.000	9.520	—	9.000	8.568	—	9.000	10.584	—	37	417	73	75	846	75	5.000	56.450	—	
5.000	11.900	—	10.000	9.520	—	10.000	11.760	—	38	429	02	76	858	04	10.000	112.900	—	

Amikor majd a

beszámolóhoz állítjuk össze a késedelmi kamatokat tartalmazó táblázatot, másoljuk a képletet az egyik cellából a másikba, újra eszünkbe juthat, hogyan számolták elődeink a kamatokat három-négy emberöltővel ezelőtt. Az összehasonlításnál juthatunk arra az eredményre, hogy „csak” a technikai eszközök változtak körülöttünk ...

A múlt értékeinek a tisztelete a stabil jelen és a konstruktív jövő alapja!

